

**ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders**
**Openbare besluitenlijst**

Zaaknummer: 7414-2026

|                    |   |                            |
|--------------------|---|----------------------------|
| Medewerker         | : | Rhodé Janssen              |
| Team               | : | Ruimte en Samenleving      |
| Datum              | : | 17 februari 2026           |
| Portefeuillehouder | : | wethouder Herman Engberink |

|                                                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>BIJLAGEN:</b>                                                                                                                                                                                                              |
| <b>AFSTEMMING MET</b><br><input checked="" type="checkbox"/> team Communicatie en Ondersteuning<br><input checked="" type="checkbox"/> Geen actieve communicatie<br><input checked="" type="checkbox"/> anders, nl. Financiën |
| <input checked="" type="checkbox"/> Openbaar<br><input type="checkbox"/> Vertrouwelijk                                                                                                                                        |
| <b>ONDERWERP</b><br>Accres ten bate van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang Regio Midden-IJssel                                                                                                                        |

**BESLUIT burgemeester en wethouders**

1. Akkoord met het toepassen van een indexering op de kosten voor de regionale maatschappelijke opvang waarvan de hoogte is gebaseerd op het ontvangen accres uit het Gemeentefonds.
2. Voor 2027 en 2028 de indexering te bekostigen uit het beschikbare overschot van de ontvangen regio-middelen BW-MO.

**SAMENVATTING**

De regio Midden-IJssel verwacht de komende jaren een jaarlijks tekort van circa €1,5 miljoen op Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. Momenteel wordt de DU-uitkering uit het Gemeentefonds niet wordt geïndexeerd. Daarom hebben de vijf betrokken wethouders ingestemd met het toepassen van een indexering (accres) voor 2027 en 2028, waarvan Olst-Wijhe nog onder voorbehoud na de bespreking het in college. Het voorstel is om het equivalent van het accres dat gemeenten ontvangen voor indexatie van BW/MO toe te voegen aan het regionale BW/MO budget. Voor Olst-Wijhe betekent dit een bijdrage van ongeveer €13.000 in 2027 en €26.000 in 2028. Tegelijk onderzoekt de regio op welke activiteiten bezuinigd kan worden, maar aanvullende financiering is nodig om het algehele budget BW/MO te vergroten. Een knelpunt voor Olst-Wijhe is dat de jaarlijkse vrijval voor lokale wooninitiatieven (zoals de Ware en de Koningsspil) zoals afgesproken na 2026 stopt, terwijl structurele financiering hiervoor nog ontbreekt.

## AANLEIDING

Gemeente Olst-Wijhe is samen met gemeenten Deventer (centrumgemeente), Raalte, Zutphen en Lochem onderdeel van een regionaal samenwerkingsverband rondom beschermd wonen en maatschappelijke opvang. We zien dat de kosten voor de maatschappelijke opvang toenemen, terwijl de decentralisatie-uitkering (DU) uit het Gemeentefonds gelijk blijft. Deze uitkering kent geen indexatie, waardoor de centrumgemeente, de loon- en prijsstijgingen moet opvangen uit het algemene accres dat over alle gemeente wordt verdeeld. De afgelopen jaren is er geen indexatie geïnd door de centrumgemeente, tot nu toe is was het mogelijk om dit op te lossen binnen de beschikbare DU middelen. Vanuit de regio wordt steeds nadrukkelijker geopperd dat dit niet langer houdbaar is. De aankomende jaren (2026 – 2028) wordt er een tekort van ongeveer €1,5 miljoen per jaar verwacht. Nu is er een regionale reserve die het een en ander kan opvangen, maar zonder bijsturing verwachten we eind 2028 een negatief eind resultaat. Het Rijk geeft geen richtlijnen voor de herverdeling van het accres, dus dienen regionale partijen hier zelf afspraken over te maken.

## BEOOGD RESULTAAT

Zorgen dat er voldoende plekken zijn in de maatschappelijke opvang en niemand op straat hoeft te slapen.

## KADER

Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2024-2026.

Samenwerkingsconvenant Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Midden-IJssel.

## ARGUMENTEN VOOR

### 1.1 Er wordt een financieel tekort verwacht van 1,5mln op het regionale budget voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

Voor de aankomende jaren wordt een financieel tekort verwacht op het regionale budget voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang o.a. door het creëren van aanvullende plekken in de maatschappelijke opvang (Hanzehaven) om de druk en problemen bij de 24/7 maatschappelijke opvang aan de Polstraat te verminderen. Om de begroting sluitend te krijgen, is naast diverse bezuinigingsmaatregelen ook voorgesteld om extra middelen toe te voegen aan dit budget.

### 1.2 De voorgestelde bezuinigingsopties zijn niet afdoende.

Momenteel zijn we als regio aan het onderzoeken op welke activiteiten bezuinigd kan worden, in de hoop dat de wethouders hier op 19 maart tijdens het bestuursoverleg een besluit over kunnen nemen. In diverse werkgroepen zijn de verschillende opties besproken om op structurele en incidentele uitgaves te besparen, maar dit heeft nog niet het beoogde resultaat. Hierdoor zijn we genooddaakt om drastischere bezuinigingsopties te onderzoeken. Door het accres toe te voegen aan het regiobudget kan er gekeken worden naar minder drastische bezuinigingsopties.

### 1.3 Door het accres toe te passen, nemen de baten van het regiobudget beschermd wonen en maatschappelijke opvang toe.

Tot op heden hebben gemeenten het accres voor BW/MO niet opgevraagd uit het Gemeentefonds. Door het accres toe te passen (voor 2027 is dit 4,33%) zal er jaarlijks een bedrag van ongeveer €170.000 worden toegevoegd aan het regionale budget voor maatschappelijke opvang. De hoogte van het bedrag is gebaseerd op het accrespercentage van de laatste gemeentefondscirculaire en de verdeling is gebaseerd op de eerder afgesproken verdeelsleutel. Het accres is cumulatief en de verwachting is dat elk jaar met 4% toeneemt, dit is gelijk aan wat we ontvangen van het Rijk.

|                                                         | 2026         | 2027          | 2028          |
|---------------------------------------------------------|--------------|---------------|---------------|
| Gecombineerde bbp-index                                 | Basisjaar    | 4,33%         | 4,35%         |
| MO budget Regio                                         | 3.836.179    | 4.002.849     | 4.176.973     |
| Jaarlijkse regionale indexatie (bbp-index x budget t-1) |              | 166.130       | 340.254       |
| <b>Bijdrage Olst-Wijhe</b>                              | <b>7,60%</b> | <b>12.626</b> | <b>25.859</b> |

2.1. De vijf wethouders van de regiogemeenten hebben voorgesteld om het accres eerst voor 2027 en 2028 toe te passen, daarom gaat het vooralsnog om een incidentele bijdrage.

In het bestuursoverleg Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang van 14 januari is de indexering van de maatschappelijke opvang besproken. Er werd voorgesteld om het accres op te nemen in de kadernota en voor te leggen aan de vijf gemeenteraden. Tijdens de vergadering stelde een van de wethouders voor om het accres eerst alleen voor 2027 en 2028 toe te passen, te evalueren en daarna een besluit te nemen over 2029 en verder. Olst-Wijhe is in het desbetreffende bestuursoverleg onder voorbehoud akkoord gegaan met het toepassen van het accres voor 2027 en 2028, aangezien het nog besproken moet worden in het college. Doordat het nu voor twee jaar wordt voorgesteld, is het een incidentele bijdrage geworden die we kunnen dekken uit het beschikbare overschot van de ontvangen regio-middelen 2023 t/m 2026 BW-MO ten behoeve van de lokale taken.

## ARGUMENTEN TEGEN

1.1. Belangrijke lokale voorzieningen hebben nog geen financiële dekking.

Er is na 2026 nog geen financiering voor lokale woonvoorzieningen, terwijl zij een belangrijke preventieve functie hebben voor de instroom van beschermd wonen. Tot 2026 worden deze wooninitiatieven van gemeenten Olst-Wijhe en Raalte gefinancierd vanuit de middelen die de gemeente van de regiogemeente krijgt. Volgens afspraak ontvangen de regiogemeenten dit na 2026 niet meer. Daarmee ontbreekt de structurele financiering voor de lokale woonvoorzieningen vanaf 2027. Gezien de belangrijke preventie rol, hebben de gemeenten Olst-Wijhe en Raalte in het BO van 30 oktober 2025 en 14 januari 2026 gevraagd of het accres ook ingezet kan worden om deze lokale initiatieven te bekostigen. Het accres is weliswaar niet voldoende om de wooninitiatieven volledig te bekostigen, aanvullende middelen blijven nodig. Hier is vanuit de regio nog geen helderheid over gegeven, zo zijn de wooninitiatieven (nog) niet meegenomen in de regionale meerjarenprognose.

1.2. De overige regiogemeenten hebben al ingestemd met het indexeren van de maatschappelijke opvang. het convenant zegt dat de meerderheid van stemmen beslist.

In het samenwerkingsconvenant BW-MO is vastgelegd dat besluiten worden genomen op basis van meerderheid van stemmen. Tijdens het Bestuurlijk Overleg van 14 januari 2026 alle wethouders ingestemd met het voorstel. De wethouder van Olst-Wijhe heeft toen ingestemd onder voorbehoud van goedkeuring door het college. Daarmee is er regionaal al sprake van een meerderheid. Dit betekent dat, ongeacht de uiteindelijke positie van de gemeente Olst-Wijhe, het meerderheidsbesluit leidend is. Ook bij een tegenstem zijn wij gehouden om mee te gaan in de regionale besluitvorming en daarmee het bijbehorende accres te betalen. Door instemming te verlenen wordt voorkomen dat Olst-Wijhe formeel tegenstemt, terwijl het betalen van de indexering ongewijzigd blijft.

## RISICO'S

In het bestuursoverleg Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang van 14 januari zijn de vijf wethouders akkoord gegaan met het in rekening brengen van het accres voor 2027 en 2028 en dit op te nemen in de kadernota en daarmee voor te leggen aan de gemeenteraden. Omdat het gaat over beschikbare incidentele middelen, kan het college hierover beslissen en hoeft het niet opgenomen te

worden in de kadernota.

#### FINANCIËN

Het accres van maatschappelijke opvang ontvangt de gemeente via de algemene uitkering en is circa €13.000 in 2027 en circa €26.000 in 2028, indien 2026 (basisjaar) als uitgangspunt wordt genomen. Het bedrag wat de gemeente ontvangt vanuit de algemene uitkering voor het accres maatschappelijke opvang is gelijk aan het bedrag om toe te voegen aan de regiomiddelen BW-MO in 2027 en 2028.

Aangezien er in dit voorstel om een incidentele bijdrage wordt gevraagd voor 2027 en 2028, wordt voorgesteld om het incidentele bedrag in 2027 (€13.000) en 2028 (€26.000) te dekken uit het beschikbare overschot van de ontvangen regio-middelen 2023 t/m 2026 BW-MO ten behoeve van de lokale taken.

#### DUURZAAMHEID

n.v.t.

#### PARTICIPATIE

n.v.t.

#### COMMUNICATIE

n.v.t.

#### PLANNING EN UITVOERING

Bij akkoord, wordt het accres voor 2027 en 2028 gefinancierd uit het beschikbare overschot van de ontvangen regio-middelen 2023 t/m 2026 BW-MO ten behoeve van de lokale taken.